

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	7 Medi 2017
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Arweinydd/ Pennaeth Cwsmeriaid, Cyfathrebu a Marchnata
Awdur yr Adroddiad:	Arweinydd Tîm-Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau
Teitl:	Sir Ddinbych fel lleoliad twristiaeth a digwyddiadau

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn manylu ar waith y Tîm Twristiaeth i hyrwyddo Sir Ddinbych fel lleoliad twristiaeth a digwyddiadau (Atodiad 1 Trosolwg Twristiaeth 2016-17, Atodiad 1B Ffigyrau Scarborough Tourism Economic Activity Model-STEAM 2016) gan ganolbwyntio'n benodol ar weithio mewn partneriaeth â'r Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol, datblygu a mireinio'r broses o wneud cais i gynnal digwyddiadau a'r arloesedd a'r gwaith datblygu a wnaed.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

I lunio argymhellion mewn perthynas â gwella gwaith twristiaeth, marchnata a digwyddiadau'r Cyngor cyn y tymor twristiaeth 2018 ac i gefnogi uchelgais strategol y Cyngor ar gyfer twristiaeth yn y sir.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor Archwilio yn:

- 3.1 ystyried a gwneud sylwadau ar gynnwys yr adroddiad a'r atodiadau cysylltiol; ac
- 3.2 os yn briodol, yn llunio argymhellion gyda'r bwriad o ddatblygu uchelgais strategol y Cyngor ar gyfer twristiaeth yn y sir ymhellach.

4. Manylion yr adroddiad

Gweithio mewn partneriaeth

Mae Tîm Twristiaeth Sir Ddinbych yn gweithio mewn partneriaeth â chydweithwyr awdurdodau lleol eraill yn Wrecsam a Sir y Fflint o dan faner Gogledd Ddwyrain Cymru (Ardaloedd Marchnata) i ddenu ymwelwyr i'r ardal. Cynhelir cyfarfodydd misol ac mae swyddogion o Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol hefyd yn mynychu'r cyfarfodydd hyn. Mae'r gweithgarwch partneriaeth hwn yn ein galluogi ni i ddenu cyllid sylweddol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer gweithgarwch marchnata. Er enghraifft, eleni llwyddodd Sir Ddinbych i sicrhau cyllid o £40,000 (Atodiad 2 Cysylltiadau Cyhoeddus Gogledd Ddwyrain Cymru ac Atodiad 3 Sylw yn y Wasg 2017) i hyrwyddo'r ardal o dan y thema Blwyddyn y Môr 2018. Ar ben hynny, mae'r dull hwn yn ein galluogi ni i fod yn rhan o gynnig hyrwyddol

ehangach a ariennir drwy Croeso Cymru. Mae'r dull cydlynol hwn wedi chwarae rhan yn natblygiad enw da Gogledd Cymru fel prif leoliad twristiaeth. Roedd Gogledd Cymru yn rhan o restr Lonely Planet o ddeg o leoliadau gorau'r byd 2017. Ar hyn o bryd rydym yn defnyddio'r ffaith hon i hyrwyddo ein hardal yn Llundain, ar dacsï sydd wedi'i addurno'n arbennig, fel rhan o ymgyrch Gogledd Cymru. (Atodiad 4 Ymgyrch Tacsï)

Oni bai am y dull partneriaeth hwn, byddai cael mynediad at gyllid a chyflwyno ceisiadau i Lywodraeth Cymru yn amhosibl. Drwy arwain y ceisiadau hyn, gallwn sicrhau bod negeseuon allweddol am Sir Ddinbych yn derbyn sylw cenedlaethol.

Ar hyn o bryd, rydym yn cyllido dwy Ganolfan Groeso (Y Rhyl a Llangollen) sy'n cael eu rheoli gan Dwristiaeth Gogledd Cymru. Yn ddiweddar, rydym wedi cytuno i gyllido'r rhain am y tair blynedd nesaf fel rhan o'n hymrwymiad i brofiad ymwelwyr yn Sir Ddinbych. Rydym yn sylweddoli gwerth y canolfannau hyn sy'n darparu gwybodaeth o ansawdd da ac yn annog ymwelwyr i ymweld â phob rhan o'r sir. Rydym hefyd wedi agor, mewn partneriaeth ag eraill, sawl Man Gwybodaeth i Dwristiaid (MGD) yn Sir Ddinbych (Loggerheads, Nova a Fferm Rhug (Atodiad 5 MGD Rhug) sy'n ffynonellau gwybodaeth ar draws y sir. Mae'r MGD mwyaf diweddar yn Rhug yn enghraifft dda o waith partner rhwng yr awdurdod, Grŵp Busnes Corwen ac Ystâd Rhug.

Mae'r Tîm Twristiaeth yn chwarae rhan allweddol yn null Rheoli Cyrchfan Sir Ddinbych. Dyma enghraifft dda o'r pwysigrwydd a roddwn ar waith â phartneriaid allanol. Mae'r dull sylfaenol hwn yn cynnwys Fforwm Twristiaeth sy'n cael ei gynnal ddwywaith y flwyddyn, Partneriaeth Cyrchfan dan arweiniad busnesau twristiaeth a Grŵp Cyswllt Rheoli Cyrchfan, pan fydd Cadeirydd y Bartneriaeth yn cwrdd ag uwch swyddogion CSDd (ac Aelod Arweiniol).

<http://www.discoverdenbighshire.wales/denbighshire-tourism-forum-09-05-17/?lang=cy>

Mae aelodau eraill y Bartneriaeth Rheoli Cyrchfan yn cynnwys Swyddogion Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol. Mae AHNE yn chwarae rhan allweddol ar bob lefel o Reoli Cyrchfan gan gynnwys mynychu'r Fforwm Twristiaeth; mae swyddogion yn cynrychioli'r Gymdeithas AHNE yn y Bartneriaeth Rheoli Cyrchfan; mynychu cyfarfodydd Grŵp Cyswllt Rheoli Cyrchfan ac mae'r gymdeithas hefyd wedi'i chynnwys yn y gwaith sy'n cael ei gynhyrchu gan y broses (er enghraifft Grŵp Tasg a Gorffen Meysydd Parcïo a sefydlwyd yn ddiweddar i edrych ar broblemau yn Moel Famau a gwybodaeth i ymwelwyr).

Datblygu a Mireinio'r Broses Ddigwyddiadau

Y Tîm Twristiaeth yw gweinyddwyr y broses o wneud cais i gynnal digwyddiadau'r cyngor. Mabwysiadwyd y dull hwn er mwyn gwella profiad trefnwyr digwyddiadau wrth ddelio â'r awdurdod lleol. Ar hyn o bryd, mae modd i drefnwyr digwyddiadau gysylltu â'r Tîm Twristiaeth yn uniongyrchol i dderbyn ffurflen gais i gynnal digwyddiadau. Yna bydd rhaid i'r unigolion hynny ddychwelyd y ffurflen at ein tîm ac yna byddwn yn anfon yn ffurflen ymlaen at yr adrannau perthnasol o fewn yr awdurdod. Mae ffurflenni cais i gynnal digwyddiadau a phecyn gwaith defnyddiol hefyd i'w cael ar-lein:

<https://www.denbighshire.gov.uk/cy/ymwelydd/pethau-iw-gwneud/be-symlaen/cynnal-digwyddiad.aspx>

Mae'r broses wedi'i hailadrodd dwywaith, ers ei chyflwyno am y tro cyntaf yn 2015. Yn gynnar yn 2017, penderfynodd y Tîm Twristiaeth symleiddio'r broses ymhellach. Cynhaliwyd ymarferion ymgysylltu â swyddogion CSDd a threfnwyr digwyddiadau. Llwyddodd yr adborth i ddatgelu llawer o ganfyddiadau allweddol:

- Roedd y mwyafrif a oedd yn cymryd rhan o'r farn y byddai cael pwynt cyswllt cyntaf yn gadarnhaol.
- Mae'r ffurflen gais bresennol yn rhy hir ac mae angen ei symleiddio.

Ar 20 Gorffennaf, cyflwynwyd papur i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth, a oedd yn cynnwys yr argymhellion canlynol:

1. Symud i fwrdd oddi wrth y broses ymgeisio i broses hysbysu
2. Cynnal pwynt mynediad unigol ar gyfer trefnwyr digwyddiadau ond annog gwasanaethau a threfnwyr digwyddiadau i ddelio'n uniongyrchol gyda'i gilydd unwaith y bydd hyn wedi'i sefydlu
3. Galluogi ymgysylltiad uniongyrchol rhwng trefnwyr digwyddiadau a swyddogion/ adrannau/ gwasanaethau perthnasol o fewn CSDd oddi ar restr gytunedig.

Cytunwyd ar y dull hwn gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth a byddwn yn gweithio mewn partneriaeth â swyddogion CSDd a threfnwyr digwyddiadau i roi'r dull hwn ar waith yn ystod y misoedd nesaf.

Nod y dull hwn fydd cynnig cefnogaeth fwy effeithiol i gymunedau er mwyn iddynt allu cynnal digwyddiadau llwyddiannus.

Arloesedd a Gwaith Datblygu

Mae rôl y Tîm Twristiaeth, i ryw raddau, yn ddeublyg. Mae'r Tîm yn hyrwyddo'r ardal gan ddefnyddio cynhyrchion digidol, sydd ar hyn o bryd yn gysylltiedig â'r themâu "Blwyddyn y.." (Atodiad 6 Gweithgarwch Cyfryngau Cymdeithasol Gogledd Ddwyrain Cymru, Atodiad 7 Gweithgarwch Cyfryngau Cymdeithasol Darganfod Sir Ddinbych). Mae'n gweithio i sicrhau bod pob ymwelydd yn derbyn y croeso gorau ac yn derbyn gwybodaeth o ansawdd da i wella eu profiad yn Sir Ddinbych.

Dros y ddwy flynedd ddiwethaf mae'r tîm wedi creu llyfrynnau digidol a ffilmiau ar gyfer ymwelwyr posib sydd wedi mynegi diddordeb mewn ymweld â'r ardal hon. Rydym wedi sicrhau bod ein ffilmiau'n cael eu hyrwyddo drwy'r cyfryngau cymdeithasol ac ein gwefan.

<http://www.northeastwales.wales/listings/blwyddyn-chedlau/?lang=cy>

Yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf, mae ein tîm wedi gweithredu Cynllun Llysgennad Twristiaeth llwyddiannus. Rydym wedi cynnal teithiau dysgu, gweithdai a gweithgareddau ymgysylltu eraill i gynyddu gwybodaeth leol a chreu cyfleoedd ar gyfer rhwydweithio a rhannu'r arfer orau. Derbyniwyd cyllid ar gyfer y cynllun hwn gan Lywodraeth Cymru fel rhan o weithio mewn partneriaeth Gogledd Ddwyrain Cymru. Y fwy diweddar, roedd ein cais am

gyllid (£22,400) gan y Rhaglen Datblygu Gwledig hefyd yn llwyddiannus a byddwn yn defnyddio'r arian hwn i greu cynllun modiwl ar y we. Bydd y gwaith hwn yn dechrau ar ddiwedd 2017 ac fe fydd yn para tan fis Mawrth 2019. Gan ei fod yn gynllun ar y we fe fydd hyn yn galluogi i fwy o bobl gymryd rhan ac mae hefyd yn fodel mwy cynaliadwy. Bydd Teithiau Dysgu a gweithdai hefyd yn rhan o'r cynllun newydd hwn a bydd cyfle hefyd i fusnesau fentora ei gilydd.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- Amgylchedd deniadol a warchodir sy'n cefnogi lles cymunedau a ffyniant economaidd.
- Codi proffil y sir fel lle i gynnal digwyddiadau awyr agored sy'n manteisio ar ein hamgylchedd unigryw (chwaraeon, diwylliant, y celfyddydau, bwyd ac ati), a CS Ddinbych fel partner cefnogol i drefnwyr digwyddiadau proffesiynol a chymunedol.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Amherthnasol

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Amherthnasol

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Amherthnasol

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Amherthnasol

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Amherthnasol

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Adran 7.4.1 (e) o Gyfansoddiad y Cyngor yn nodi y gall y Pwyllgor Archwilio ystyried effaith polisïau er mwyn asesu os ydynt wedi gwneud gwahaniaeth tra bod Adran 7.4.2 yn nodi y gall y Pwyllgor Archwilio adolygu ac archwilio gwaith gwasanaethau'r Cyngor a gwneud argymhellion, yn dilyn y broses adolygu, i wella canlyniadau.

Swyddog Cyswllt:

Arweinydd Tîm - Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau
Rhif ffôn: 01824 706152